

Kulturpolitiken hotar välfärden

Flera EU-studier pekar på att kulturen är ekonomins nya draglok i Europa. Samtidigt satsar Alliansen på arbetstillfällena för personer utan relevant yrkeserfarenhet inom kulturområdet i det s.k. Kulturarvslyftet, vilket vittnar om en daterad syn på konst och kultur. Det är dags för en blocköverskridande överenskommelse för en seriös sysselsättningspolitik som tar konst och kultur på allvar som ekonomisk drivkraft för ökad konkurrenskraft, tillväxt och välfärd.

Både regeringen och socialdemokratin verkar tro att de drygt 600 000 ROT-renoveringar av badrum etc. som genomförts enbart mellan åren 2008-2010 har varit en effektivare stimulansåtgärd för Sveriges ekonomi än vad motsvarande stöd till kulturlivet skulle ha inneburit.

Det framgår om inte annat av Alliansens förslag "Kulturarvslyftet" där man av obegripliga skäl tänkt sig att stimulera helt okvalificerad arbetskraft till sysselsättning inom kulturområdet, samtidigt som arbetslösheten bland kvalificerade kulturarbetare som t.ex. konstnärer är stor.

Flera nya rapporter från EU-kommissionen den senaste tiden pekar dock på att ett helt nytt synsätt vuxit fram i övriga Europa.

I rapporten "*Entrepreneurial Dimension of the Cultural and Creative Industries*" från i våras tillsammans med studien "*Economy of Culture in Europe*" som kom för några år sedan fastslår författarna med kraft att kulturen har en enorm och kraftigt underskattad betydelse för den ekonomiska tillväxten i dagens och framtidens Europa.

Rapporterna visar bland annat på att kultursektorn i Europa redan för några år sedan omsatte drygt **tre gånger** så mycket som den samlade europeiska bilindustrin och gapet har vuxit sedan dess.

Samtidigt vägrar Sveriges politiker, oavsett partifärg, envist förstå kulturens betydelse för ekonomi, tillväxt och välfärd och det i en tid när i princip hela vår egen bilindustri blivit kinesisk.

Hur tror våra folkvalda att **kompositörer, formgivare, spelutvecklare, filmskapare, marknadsförare, strateger, innovatörer, författare, forskare och alla andra kreatörer** ska vilja arbeta i ett samhällsklimat som inte främjar kultur. Det kulturella sammanhanget är helt avgörande för kreatörernas val av hemvist och Sverige har hård konkurrens från många andra regioner i världen som förstår kulturens stora betydelse för tillväxt och välfärd och satsar därefter.

Till ett levande kulturliv hör konsten som en av dess viktigaste hörnstenar.

Och även på det här området står svensk kulturpolitik i bjärt kontrast till den kontinentaleuropeiska och brittiska konstmarknaden som sedan länge utgjort en självklar del av näringslivet i dessa regioner. Även i Danmark har politikerna förstått att konsten har stor betydelse för upplevelsen av nationen såväl hemma som internationellt.

Redan 2002 införde danskarna skattemässig avskrivningsrätt för företag på samtida konst och ett statligt bidrag för danska gallerier som blivit antagna till någon av de stora internationella konstmässorna. Det har bidragit till att positionera Danmark som en framgångsrik aktör på den miljardmarknad som den internationella konstscenen utgör idag.

I Sverige betraktas istället konst och kultur närmast som någon slags terapeutisk verksamhet som helst ska bedrivas i skyddad verkstad. Svenska konstnärer diskrimineras hårt av skattesystemet som fortfarande inte tillåter företag att göra skattemässig **avskrivning på nya konstnärliga alster** och som tynger konsten med **högre moms** än för andra kulturyttringar.

Och varför får konst- och kulturlivet inte samma möjligheter som bygg- och hushållssektorn genom ett **kulturavdrag** för privatpersoner (motsvarande ROT/RUT) vid köp av t.ex. ny konst? Ett sådant avdrag skulle stimulera sysselsättningen för konstnärer och andra yrkeskårer inom kulturen som också har en omvitnat svag ställning på arbetsmarknaden.

En rapport från Finansdepartementet från i våras pekar dessutom mot att den här typen av reformer långsiktigt tenderar att finansiera sig själva genom varaktigt högre sysselsättning, ökade skatteintäkter och lägre transfereringsutgifter.

Det är därför hög tid för Alliansen att ta sitt kulturpolitiska ansvar och driva frågan om en seriös blocköverskridande sysselsättningspolitik som tar konst och kultur på allvar som ekonomisk drivkraft för ökad konkurrenskraft, tillväxt och välfärd.

Stockholm [datum] 2011
Björn Wetterling
Ordförande Svenska Galleriförbundet